



## การตกแต่งงบกระแสเงินสด

# (Getting Creative with the Cash Flow Statement)

วสันต์ กาญจนมุกดา

### บทคัดย่อ

การจัดทำงบกระแสเงินสดเป็นการจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับ และจ่ายเป็นเงินสดของกิจการ โดยแสดงถึงการได้มาและใช้ไปในเงินสด รวมไปถึงเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งถือเป็นรายการเทียบเท่าเงินสด ที่มีการเปลี่ยนแปลงในรอบระยะเวลาในเวลานึ่งในกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุนและกิจกรรมจัดหาเงิน

การตกแต่งงบกระแสเงินสด มีสาเหตุมาจากข้อโต้แย้งต่าง ๆ เกี่ยวกับงบกระแสเงินสดหรือการจัดทำงบการเงิน และความไม่สอดคล้องของมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการจำแนกกระแสเงินสด จึงเปิดโอกาสให้กิจการมีการบิดเบือนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้ดูดีขึ้น

**คำสำคัญ :** การตกแต่งบัญชี

### Abstract

A financial statement deals with the revenues and expenditures of affirm stating the cash inflows and outflows as well as short-term capital investment. It reflects an overall cash status of the firm which has been evolving over aspecific periof of operating, investing and financing activities.

Deliberate creation of cash flow arises from the issues dealing with cash budgeting or financial statement which does not conform to accounting standards of cash cauterization. This leads to the distortion of the firm's actual cash status, making it looks satisfactory in the eyes of those involved with the operation of the firm.

**Keywords :** Creation.

---

<sup>1</sup> บช.ม. ผศ., คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

## บทนำ

ในปัจจุบันได้มีการให้ความสำคัญกับงบกระแสเงินสดมากขึ้น ทั้งนี้ด้วยความเชื่อที่ว่างบกระแสเงินสดเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ช่วยลดปัญหาการประมาณค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตามเกณฑ์คงค้าง ที่มีแนวโน้มเอนเอียงไป ตามการพิจารณาจากฝ่ายบริหารของแต่ละกิจการ ตลอดจนสามารถที่จะลดการตกแต่งทางการบัญชี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาจะเห็นได้จากการที่สถาบันการเงินก่อนที่จะมีการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ มักจะให้กิจการต้องจัดทำงบกระแสเงินสดควบคู่กับงบการเงินอื่น ๆ ในการพิจารณาอนุมัติการให้สินเชื่อ หรือแม้แต่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะต้องจัดทำงบกระแสเงินสดในการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละไตรมาส เนื่องมาจากงบกระแสเงินสดช่วยให้ผู้บริหาร ผู้ลงทุนและสถาบันการเงินประเมินความสามารถของกิจการที่ยังคงก่อให้เกิดความสามารถที่จะทำให้กระแสเงินสดเป็นบวกในอนาคตได้หรือไม่ รวมทั้งการประเมินความสามารถของกิจการในการจ่ายชำระคืนหนี้และเงินปันผลว่ามีมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้ลงทุนและสถาบันการเงินทราบถึงความแตกต่างระหว่างกำไรตามเกณฑ์คงค้างกับกระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่าย ที่เกิดจากการดำเนินงานว่ามีที่ได้อะไร และใช้ไปอย่างไร ตลอดจนการพิจารณาในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับรายการลงทุน และการจัดหาเงินทุนของกิจการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้งบกระแสเงินสดได้มีความระมัดระวังในการนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจมากยิ่งขึ้นในการประเมินศักยภาพในด้านการดำเนินงานของกิจการ โดยจัดแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อดังนี้ ความหมายของกระแสเงินสด ความสำคัญของงบกระแสเงินสด รูปแบบการตกแต่งบัญชีในงบกระแสเงินสด และบทสรุป

## ความหมายของกระแสเงินสด

กระแสเงินสด หมายถึง เงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด (วรศักดิ์ ทุมมานันท์, 2543 : 148)

กระแสเงินสด หมายถึง การได้มาและใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (สภาวิชาชีพบัญชี, 2550 : 2)

ดังนั้นกระแสเงินสด หมายถึง การได้มาและการใช้ไปของเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด

## ความสำคัญของงบกระแสเงินสด

วัตถุประสงค์หลักของการจัดทำงบกระแสเงินสด เพื่อจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายการที่รับและจ่ายเป็นเงินสดของกิจการ โดยแสดงถึงการได้มาและใช้ไปในเงินสด รวมไปถึงเงินลงทุนระยะสั้น ซึ่งถือเป็นรายการเทียบเท่าเงินสด ที่มีการเปลี่ยนแปลงในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่งในกิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน

กิจกรรมดำเนินงาน จะมีความเกี่ยวข้องกับรายการหลักของเงินสดที่ได้รับ และเงินสดที่ได้จ่ายไป รวมไปถึงเงินสดที่ได้รับจากลูกค้า เงินสดที่จ่ายให้แก่เจ้าหนี้หรือผู้ขายในการซื้อสินค้า หรือวัตถุดิบ เงินสดที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างสำหรับเป็นค่าเงินเดือนและค่าจ้าง เงินสดจ่ายสำหรับรายจ่ายในการดำเนินงานอื่น รวมไปถึงเงินสดในการจ่ายดอกเบี้ยจ่ายและค่าภาษีเงินได้

กิจกรรมลงทุน จะมีความเกี่ยวข้องกับรายการซื้อและขายสินทรัพย์ที่ไม่หมุนเวียน บ่อยครั้งที่เงินสดจะถูกใช้ไปเพื่อให้ได้มาซึ่งสินทรัพย์ เช่น ซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมทั้งการลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทหนี้สินหรือประเภททุนในกิจกรรมอื่น สำหรับเงินสดที่ได้รับจากการขายสินทรัพย์ที่ไม่หมุนเวียนต่าง ๆ จะแสดงเป็นแหล่งได้มาของเงินสดในกิจกรรมนี้

กิจกรรมจัดหาเงิน จะมีความเกี่ยวข้องกับรายการของการเปลี่ยนแปลงในรอบระยะเวลาบัญชี

ของหนี้สินไม่หมุนเวียน และส่วนของเจ้าของ เช่น การออกหุ้นเพิ่ม จะแสดงเป็นแหล่งได้มาของเงินสด ส่วนการเรียกคืนหรือการซื้อคืนหุ้นก็จะแสดงเป็นแหล่งไปใช้ของเงินสด นอกจากนี้เงินปันผล จะแสดงในส่วนของกิจกรรมจัดหาเงินด้วย เนื่องจากรายการนี้มีผลกระทบต่อในส่วนของเจ้าของ

ดังนั้นงบกระแสเงินสดจึงมีความสำคัญในการช่วยขจัดปัญหาการประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่อาจเอนเอียงไปตามดุลยพินิจของผู้บริหาร เช่น การจัดปัญหาในการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน และการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน รวมไปถึงช่วยให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพคล่องทางการเงินของกิจการ นอกจากนี้งบกระแสเงินสดยังช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับระบบบัญชีที่มีการบันทึกด้วยเกณฑ์คงค้าง ด้วยการช่วยให้ผู้ใช้งบสามารถได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกิจการที่ปราศจากการประมาณการที่อาจเอนเอียงไปตามดุลยพินิจของผู้บริหาร เช่น กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานซึ่งคำนวณตามวิธีทางอ้อมเกิดจากการบวกค่าเสื่อมราคา และการตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอบตัดบัญชี กลับไปที่กำไรหรือผลขาดทุนสุทธิ ทั้งนี้ ในแต่ละกิจการจะมีนโยบายเกี่ยวกับการคิดค่าเสื่อมราคาและการตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอบตัดบัญชีที่แตกต่างกัน ดังนั้นการปรับแต่งตัวเลขผลการดำเนินงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการแปลงกำไรตามเกณฑ์คงค้างให้เป็นกำไรตามเกณฑ์เงินสด จะช่วยให้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของกิจการต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น และเนื่องจากงบกระแสเงินสดให้ความสำคัญมูลค่าของเงินตามช่วงเวลา จึงเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมในการนำไปใช้ในการวัดมูลค่าของกิจการในแง่ของการดำรงอยู่ของกิจการ

#### รูปแบบการตกแต่งบัญชีในงบกระแสเงินสด

การตกแต่งงบกระแสเงินสด มีสาเหตุมาจากข้อโต้แย้งต่าง ๆ เกี่ยวกับงบกระแสเงินสด หรือการ

จัดทำงบการเงิน และความไม่สอดคล้องของมาตรฐานการบัญชีเกี่ยวกับการจำแนกกระแสเงินสด จึงเปิดโอกาสให้กิจการมีการบิดเบือนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้ดูดีขึ้น หรือการจัดจำแนกกระแสเงินสดให้ผิดประเภทเพื่อสื่อความหมายไปตามทิศทางที่ผู้บริหารกิจการต้องการ ทั้งนี้สามารถจำแนกรูปแบบการตกแต่งบัญชีในงบกระแสเงินสดได้ 2 รูปแบบ (Charles W. Mulford and Eugene E. Comiskey, 2002: 345-374) คือ

1. การชะลอเวลารับรู้กระแสเงินสด หมายถึง การปรับแต่งกระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้ดูดีกว่าที่ควรจะเป็นโดยการก่อให้เกิดรายการหรือชะลอรายการไม่ให้เกิดขึ้น เช่น การชะลอค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกิจการดูดีขึ้นในงวดบัญชีปัจจุบัน

2. การจัดประเภทของกระแสเงินสด หมายถึง การปรับแต่งกระแสเงินสดจากการดำเนินงานให้ดูดีขึ้น โดยการโยกย้ายถ่ายเทกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานไปสู่กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน หรือกิจกรรมจัดหาเงิน หรือถ่ายเทจากกิจกรรมลงทุนหรือกิจกรรมจัดหาเงินเข้าสู่กิจกรรมดำเนินงาน

ตัวอย่างการแต่งบัญชีในงบกระแสเงินสดในประเทศสหรัฐอเมริกา (Charles W. Mulford and Eugene E. Comiskey, 2002 : 345-374) บริษัท Value Merchants, Inc. เป็นกิจการค้าปลีกที่เติบโตอย่างรวดเร็ว และใช้เงินสดหมุนเวียนในการดำเนินงานเป็นจำนวนมาก ในงบดุลของเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 กิจการได้นำเช็คที่ส่งจ่ายไปแล้วแต่ผู้ขายยังไม่ได้ไปขึ้นเงินจำนวน 6.1 ล้านเหรียญ นำไปรวมไว้ในบัญชีเจ้าหนี้การค้า โดยมีเหตุผลเนื่องจากเช็คเหล่านี้ยังไม่ได้มีการนำไปขึ้นเงิน ดังนั้นยอดบัญชีเจ้าหนี้การค้ายังถือว่าติดค้างอยู่ กิจการส่วนใหญ่จึงมีแนวโน้มที่จะนำเช็คส่งจ่ายเหล่านี้ไปหักจากเงินสดที่ถืออยู่ในมือ อย่างไรก็ตาม

เนื่องจากในการแสดงกระแสเงินสดจากการดำเนินงานตามวิธีทางอ้อม ยอดในบัญชีเจ้าหนี้การค้าที่เพิ่มขึ้นถือเป็นแหล่งที่ได้มาของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน การนำเช็คที่ส่งจ่ายไปแล้วแต่ยังไม่มีการนำไปขึ้นเงินมารวมไว้ในบัญชีเจ้าหนี้จะช่วยให้บริษัทแสดงเงินสดจากการดำเนินงานดูดีขึ้น นอกจากทางเลือกลงกล่าว ในทางปฏิบัติบริษัทยังสามารถทำได้โดยการรวมเช็คที่ส่งจ่ายไปแล้วแต่ยังมีได้นำไปขึ้นเงินไว้ในยอดเงินเบิกเกินบัญชี ทั้งนี้อาศัยหลักการที่ว่าหากเช็คที่ส่งจ่ายไปนั้นได้มีการนำไปขึ้นเงินแล้ว และหากกิจการมีเงินฝากไม่เพียงพอที่จะจ่ายชำระหนี้ตามเช็คใบนั้นได้ ธนาคารก็จะเป็นผู้จัดหางเงินสินเชื่อในรูปเงินเบิกเกินบัญชีให้แก่กิจการเอง และถ้าบริษัทเลือกใช้วิธีนี้ก็จะมีผลให้กระแสเงินสดจากการจัดหาเงินมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นแทนที่จะเป็นเงินสดจากการดำเนินงาน

สำหรับในประเทศไทยเองตั้งแต่ปี 2547 ทางคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้สั่งแก้ไขงบการเงินจำนวน 13 แห่ง และในปี 2548 สั่งแก้ไขงบการเงินไปแล้วกว่า 10 บริษัท โดยเป็นการแก้ไขงบการเงิน 8 แห่ง และจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบเป็นกรณีพิเศษอีก 2 แห่ง (มติชนรายวัน, 2548.) กรณีที่เกี่ยวข้องกับงบกระแสเงินสด กรณีที่โด่งดัง ได้แก่ กรณีบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สืบเนื่องจาก ก.ล.ต. ได้สั่งให้บริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) แก้ไขงบการเงินประจำปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 ซึ่งบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จัดทำงบการเงินร่วมกับโรงบรรจุแก๊ส 10 แห่ง เนื่องจากมีพฤติกรรมในลักษณะที่ บริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีอำนาจควบคุมโรงบรรจุแก๊สดังกล่าว และให้พิจารณาค่าความนิยมที่เกิดจากการซื้อบริษัทย่อยที่ซื้อมาในปี 2547 โดยให้นำส่งงบการเงินที่แก้ไขและผ่านการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีต่อ ก.ล.ต. ประเด็นในการพิจารณาในกรณีบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น

จำกัด (มหาชน)

(ก) ได้มีการเปลี่ยนวิธีการให้โรงบรรจุแก๊สใช้ถังแก๊ส จากเดิมที่โรงบรรจุแก๊สเคยจ่ายเพียงค่ามัดจำถังแก๊ส บริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และสามารถใช้ประโยชน์จากถังแก๊สได้โดยไม่ต้องมีกำหนดเวลา เปลี่ยนเป็นให้โรงบรรจุแก๊สทำสัญญาเช่าถัง 3 ปี แต่ยังคงจ่ายค่าเช่ารวมเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับเงินค่ามัดจำเดิม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงสัญญาดังกล่าว ทำให้โรงบรรจุแก๊สต้องบันทึกค่าเช่าเป็นค่าใช้จ่าย ในขณะที่ บริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สามารถบันทึกค่าเช่าเป็นรายได้ในจำนวนเงินเท่ากันคือ 178,440,072 บาท ในปี พ.ศ. 2547

(ข) ผู้บริหารของบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) รายหนึ่งมีการจ่ายเงินเข้าบัญชีของโรงบรรจุแก๊สในระหว่างปี 2547 เป็นจำนวนมาก โดยบางรายการเป็นการจ่ายให้แก่โรงบรรจุแก๊สเพื่อนำไปจ่ายค่าเช่าถังแก๊สกับบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

(ค) บริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ขายแก๊สให้แก่โรงบรรจุแก๊สที่มีความใกล้ชิดเป็นพิเศษนี้ในราคาขายต่อหน่วยที่สูงกว่าราคาที่ขายให้แก่โรงบรรจุแก๊สอื่น โดยโรงบรรจุแก๊สเหล่านี้ซื้อแก๊สเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,700 ล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 48 ของยอดขายแก๊สของบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

จากกรณีของบริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ทาง ก.ล.ต. ได้สั่งให้บริษัททำการปรับปรุงงบการเงินใหม่ในปี พ.ศ. 2547 ส่งผลให้กำไรปี 2547 ลดลงทันที 178,440,072 บาท ถือเป็นผลกระทบต่องบกระแสเงินสดในลักษณะการชะลอเวลารับรู้กระแสเงินสด จากการปรับปรุงรายการรายได้ค่าเช่าในส่วนของงบการเงินรวม ซึ่งแสดงด้วยงบกระแสเงินสดตามแผนภาพที่ 2 และ 4 จะเห็นได้ว่างบกระแสเงินสดในปี 2547 ในส่วนของรายการปรับ

กระทบผลกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับจาก (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงานมีความแตกต่างกันจากก่อนปรับแก้ไขแสดงด้วยจำนวน 906,379,289 บาท หลังปรับแก้ไขแสดงด้วยจำนวน 727,939,217 บาท โดยมีผลต่างจำนวน 178,440,072 บาท ซึ่งเป็นผลมาจากรายการปรับแก้ไขรายได้ค่าเช่าถึงแกีสตามงบกำไรขาดทุนในหมายเหตุที่ 18 ตามแผนภาพที่ 1 ในกรณีดังกล่าวของบริษัท ปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ทำให้นักลงทุนเข้าใจข้อมูลที่ผิดพลาดในด้านผลประกอบการที่สูงกว่าความเป็นจริง และมีผลกระทบต่อการวิเคราะห์กระแสเงินสดที่ได้มาและใช้ไปในงบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

**บริษัท ปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**  
(เดิมชื่อ “บริษัท ปิคนิคแก๊ส แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย”)  
**งบกำไรขาดทุน**  
**สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546**  
(หน่วย : บาท)

รายได้	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2547	2546	2547	2546
รายได้จากการขายก๊าซปิโตรเลียมเหลว		5,160,403,352	2,094,540,350	3,541,155,164	2,094,540,350
รายได้จากการขายน้ำมันปิโตรเลียม		397,330,882	-	397,330,882	-
รายได้จากงานติดตั้งและบริการ		1,465,528,840	269,197,498	1,465,528,840	239,470,893
รายได้ค่าเช่าถึงบรรจุก๊าซ	18	178,440,072	-	178,440,072	-
รายได้อื่น					
ดอกเบียร์		37,184,044	16,972,141	58,529,272	17,130,523
กำไรจากการขายสินทรัพย์		23,272,913	-	28,281,659	-
กำไรจากการงดสิทธิในการเรียกห้องนี้	19	41,410,229	-	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุน	8	519,134	30,060,684	519,134	30,060,684
โอนกลับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		7,988,136	28,876,440	2,055,243	28,876,440
อื่น ๆ		38,442,258	9,982,343	17,123,178	9,947,054
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		-	-	46,904,083	-
<b>รวมรายได้</b>		<b>7,350,519,860</b>	<b>2,449,629,456</b>	<b>5,735,867,527</b>	<b>2,420,025,944</b>

**แผนภาพที่ 1 แสดงงบกำไรขาดทุนบางส่วนก่อนที่ ก.ล.ต. ให้ปรับปรุง**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2550). ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 45/2548 วันที่ 11 พฤษภาคม 2548. ค้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2550. จาก <http://www.sec.or.th>.

**บริษัท ปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย**  
**(เดิมชื่อ “บริษัท ปิคนิคแก๊ส แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย”)**  
**งบกระแสเงินสด**  
**สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546**  
**(หน่วย : บาท)**

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2547	2546	2547	2546
<b>กระแสเงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน</b>				
กำไรสุทธิสำหรับปี	735,377,523	265,385,915	735,377,523	265,385,915
ปรับกระทบผลกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	-	(82)	-	-
ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย	131,410,464	42,121,397	114,444,572	42,094,628
โอนกลับค่าเผื่อนั้นซึ่งจะสูญ	(12,709,692)	(28,876,440)	(2,055,243)	(28,876,440)
ดอกเบี้ยตัดจ่าย	86,635,770	14,545,204	86,635,770	14,545,204
ค่าความนิยมตัดจำหน่าย	28,625,135	-	-	-
กำไรจากการงดสิทธิในการเรียกร้องหนี้	(38,442,258)	(4,019,904)	-	(4,019,904)
โอนกลับค่าเผื่อนั้นค่าล้มเลย	-	(1,610,431)	-	(1,610,431)
กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร	(23,272,913)	(6,676)	(28,281,659)	(6,676)
โอนกลับสำรองเผื่อต้นทุนที่อาจเกิดขึ้น	(725,606)	(7,751,221)	(725,606)	(7,751,221)
กำไรจากการขายเงินลงทุนในหุ้นทุน	(519,134)	(30,060,684)	(519,134)	(30,060,684)
ส่วนแบ่งขาดทุน (กำไร) จากการลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	(46,904,083)	3,820,712
	906,379,289	249,727,078	857,972,140	253,521,103
<b>สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)</b>				
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ - ธุรกิจพลังงาน	(45,838,361)	(100,391,879)	65,728,121	(100,391,879)
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ - ธุรกิจให้บริการรับเหมา	(231,011,397)	(663,294,348)	(272,917,718)	(660,654,276)
รายได้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	(624,244,173)	(46,275,588)	(627,570,054)	(42,949,707)
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	11,108,157	(10,857,779)
สินค้าคงเหลือ	(371,393,224)	(16,620,807)	(346,655,090)	(16,620,807)
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างรับ	(173,533,333)	(78,589,703)	(161,254,695)	(78,599,920)
ดอกเบี้ยค้างรับจากการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(22,176,346)	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(35,886,205)	(14,191,050)	(30,379,924)	(12,905,611)
เงินค้ำประกัน	-	(31,050,438)	-	(31,050,438)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	996,564	(2,797,883)	(109,280)	(2,885,481)
<b>หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)</b>				
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย - ธุรกิจพลังงาน	446,207,836	81,328,477	436,952,281	81,352,776
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย - ธุรกิจให้บริการรับเหมา	438,066,608	262,839,220	426,958,451	262,839,220
เจ้าหนี้ค่างบรรจุก๊าซ	151,353,450	7,863,221	110,979,711	7,863,221
เงินล่วงหน้าจากลูกค้า	11,636,881	65,834,134	11,638,294	65,834,134
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	2,554,352	-	2,176,672	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	113,797,351	-	91,374,431	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11,715,755	12,007,109	15,766,866	12,384,330
เงินมัดจำถึงบรรจุก๊าซ	98,432,460	531,967,954	58,009,890	531,967,954
<b>กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน</b>	<b>699,233,853</b>	<b>258,355,497</b>	<b>627,601,907</b>	<b>258,846,840</b>

**แผนภาพที่ 2 แสดงงบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่ ก.ล.ต. ให้ปรับปรุง**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2550). ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 45/2548  
**วันพุธที่ 11 พฤษภาคม 2548. ค้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2550. จาก <http://www.sec.or.th>.**

บริษัท ปิคนิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย  
(เดิมชื่อ “บริษัท ปิคนิกแก๊ส แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย”)  
งบกำไรขาดทุน  
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546  
(หน่วย : บาท)

รายได้	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
		2547	2546	2547	2546
รายได้จากการขายก๊าซปิโตรเลียมเหลว		4,788,403,352	2,094,540,350	3,169,155,164	2,094,540,350
รายได้จากการขายน้ำมันปิโตรเลียม		397,330,882	-	397,330,882	-
รายได้จากงานติดตั้งและบริการ		1,465,528,840	269,197,498	1,465,528,840	239,470,893
รายได้อื่น					
ดอกเบี้ยรับ		37,184,044	16,972,141	58,529,272	17,130,523
กำไรจากการขายสินทรัพย์		23,272,913	-	28,281,659	-
กำไรจากการงดสิทธิในการเรียกร้องหนี้	19	41,410,229	-	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุน	8	519,134	30,060,684	519,134	30,060,684
โอนกลับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		7,988,136	28,876,440	2,055,243	28,876,440
อื่น ๆ		38,442,258	9,982,343	17,123,178	9,947,054
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		-	-	46,904,083	-
รวมรายได้		6,800,079,788	2,449,629,456	5,185,427,455	2,420,025,944

**แผนภาพที่ 3 แสดงงบกำไรขาดทุนบางส่วนหลังจากที่ ก.ล.ต. ให้ปรับปรุง**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2550). ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 45/2548  
วันที่ 11 พฤษภาคม 2548. ค้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2550. จาก <http://www.sec.or.th>.

บริษัท ปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย  
(เดิมชื่อ “บริษัท ปิคนิคแก๊ส แอนด์ เอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย”)

งบกระแสเงินสด  
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2547 และ 2546  
(หน่วย : บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ	
	2547	2546	2547	2546
<b>กระแสเงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน</b>				
กำไรสุทธิสำหรับปี	234,937,451	265,385,915	234,937,451	265,385,915
ปรับกระทบส่วนเกินทุนจากราคาขายก๊าซปิโตรเลียมเหลว	322,000,000	-	322,000,000	-
ปรับกระทบผลกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงานส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	-	(82)	-	-
ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย	131,410,464	42,121,397	114,444,572	42,094,628
โอนกลับค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(12,709,692)	(28,876,440)	(2,055,243)	(28,876,440)
ดอกเบี้ยจ่าย	86,635,770	14,545,204	86,635,770	14,545,204
ค่าความนิยมตัดจำหน่าย	28,625,135	-	-	-
กำไรจากการคงคสิทธิในการเรียกร้องหนี้	(38,442,258)	(4,019,904)	-	(4,019,904)
โอนกลับค่าเผื่อนี้สินค้าล้มสมัย	-	(1,610,431)	-	(1,610,431)
กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร	(23,272,913)	(6,676)	(28,281,659)	(6,676)
โอนกลับสำรองเผื่อต้นทุนที่อาจเกิดขึ้น	(725,606)	(7,751,221)	(725,606)	(7,751,221)
กำไรจากการขายเงินลงทุนในหุ้นทุน	(519,134)	(30,060,684)	(519,134)	(30,060,684)
ส่วนแบ่งขาดทุน (กำไร) จากการลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	(46,904,083)	3,820,712
	727,939,217	249,727,078	679,532,068	253,521,103
<b>สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)</b>				
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ - ธุรกิจพลังงาน	(45,838,361)	(100,391,879)	65,728,121	(100,391,879)
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ - ธุรกิจให้บริการรับเหมา	(231,011,397)	(663,294,348)	(272,917,718)	(660,654,276)
รายได้ที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	(624,244,173)	(46,275,588)	(627,570,054)	(42,949,707)
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	11,108,157	(10,857,779)
สินค้าคงเหลือ	(371,393,224)	(16,620,807)	(346,655,090)	(16,620,807)
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างรับ	(173,533,333)	(78,589,703)	(161,254,695)	(78,599,920)
ดอกเบี้ยค้างรับจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	-	-	(22,176,346)	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(35,886,205)	(14,191,050)	(30,379,924)	(12,905,611)
เงินค้ำประกัน	-	(31,050,438)	-	(31,050,438)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	996,564	(2,797,883)	(109,280)	(2,885,481)
<b>หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)</b>				
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย - ธุรกิจพลังงาน	446,207,836	81,328,477	436,952,281	81,352,776
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย - ธุรกิจให้บริการรับเหมา	438,066,608	262,839,220	426,958,451	262,839,220
เจ้าหนี้ค้ำถึงบรรรูก๊าซ	151,353,450	7,863,221	110,979,711	7,863,221
เงินล่วงหน้าจากลูกค้า	11,636,881	65,834,134	11,638,294	65,834,134
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	2,554,352	-	2,176,672	-
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย	113,797,351	-	91,374,431	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	11,715,755	12,007,109	15,766,866	12,384,330
เงินมัดจำถึงบรรรูก๊าซ	98,432,460	531,967,954	58,009,890	531,967,954
เงินมัดจำรับจากการให้เช่าถึงบรรรูก๊าซ	178,440,072	-	178,440,072	-
<b>กระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน</b>	<b>699,233,853</b>	<b>258,355,497</b>	<b>627,601,907</b>	<b>258,846,840</b>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้



**แผนภาพที่ 4 แสดงงบกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานหลังจากที่ ก.ล.ต. ให้ปรับปรุง**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2550). ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 45/2548 วันที่ 11 พฤษภาคม 2548. ค้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2550. จาก <http://www.sec.or.th>.

ลักษณะการตกแต่ง หรือการบิดเบือน งบกระแสเงินสดอาจมีรูปแบบที่แตกต่างกันซึ่งสามารถสรุปเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

1. มีการรวมรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารไว้เป็นส่วนหนึ่งของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

2. จัดจำแนกรายการการเงินให้กู้ยืมกรรมการ และบำเหน็จกรรมการเป็นกระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

3. แสดงรายการส่วนเกินจากการตีราคาสินทรัพย์ ผลขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงของหลักทรัพย์ ในความต้องการของตลาด เช่น เงินลงทุนระยะยาว และผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงหลักการบัญชีโดยการเปลี่ยนแปลงวิธีการบันทึกเงินลงทุนในบริษัทร่วม และบริษัทย่อยจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีส่วนได้เสีย โดยที่มีการปรับกับกำไรสุทธิ ทั้งที่รายการดังกล่าวจัดเป็นรายการที่มีได้เกี่ยวข้องกับเงินสด

4. นำรายการกำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมและย่อย หรือกำไรจากการขายเงินลงทุนมาบวกกับกำไรสุทธิ

5. นำรายการเปลี่ยนแปลงในลูกหนี้ค่าหุ้น ซึ่งเกิดจากการจัดหาเงินมาปรับปรุงกำไรสุทธิ

6. นำรายการเปลี่ยนแปลงในบัญชีหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าระยะยาวทางการเงิน มาปรับกับกำไรสุทธิ

7. ไม่หักกำไรจากการขายสินทรัพย์ กำไรจากการลงทุนในบริษัทร่วมและย่อยออกจากการคำนวณกระแสเงินสดจากการดำเนินงานตามวิธีทางอ้อม

8. แสดงกำไรสุทธิในงบกระแสเงินสด แตกต่างจากกำไรสุทธิที่แสดงไว้ในงบกำไรขาดทุน หรือแสดงค่าเสื่อมราคาในงบกระแสเงินสดต่างไปจากที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน แม้จะเป็นรายการเดียวกัน

9. ไม่แยกแสดงเงินสดที่ไม่มีสภาพคล่อง เช่น เงินสดที่นำไปใช้ค้ำประกันเงินเบิกเกินบัญชีและการออกหนังสือค้ำประกันต่าง ๆ ออกจากรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

10. รวมรายการเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารไว้เป็นส่วนหนึ่งของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

11. แสดงเงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทอื่น ๆ ไว้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการดำเนินงาน ในขณะที่เงินปันผลรับจากการลงทุนในบริษัทร่วม และบริษัทย่อยแสดงไว้ในกิจกรรมลงทุน

12. รายการต่าง ๆ ที่รวมอยู่ในการคำนวณกระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงานเมื่อตรวจสอบการคำนวณใหม่จะได้ยอดที่ไม่ตรงกับที่แสดงไว้ในงบกระแสเงินสด

13. การโยกย้ายถ่ายเทระหว่างบัญชีลูกหนี้ของกิจการที่เกี่ยวข้องกันในกิจกรรมดำเนินงาน กับบัญชีเงินให้กู้ยืมแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันในกิจกรรมการลงทุน ซึ่งจะสังเกตได้จากการลดลงและเพิ่มขึ้นของบัญชีดังกล่าวมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

14. การแสดงรายการกำไรหรือผลขาดทุนจากการขายเงินลงทุนหรือจากการขายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเป็นยอดปรับกับกำไรสุทธิในการคำนวณกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน แต่ในกิจกรรมลงทุนไม่แยกแสดงเงินสดที่ใช้ไปและได้มาจากการขาย

สินทรัพย์ดังกล่าวออกจากกันให้ชัดเจน

15. ปิดเบื้องการให้กู้ยืมเงินแก่บริษัทในเครือโดยแสดงเป็นเงินลงทุนในบัตรเงินฝาก ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคือการฝากเงินให้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

16. การแสดงกำไรจากการขายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนสูงกว่าเงินสดที่ได้รับจากการขายสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

17. การจำแนกการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของเงินฝากธนาคารซึ่งเป็นกิจกรรมการจัดหาเงิน

18. แสดงผลขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ถาวรเป็นยอดปรับกับกำไรสุทธิในกิจกรรมการดำเนินงานแต่ไม่ปรากฏเงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ถาวรในกิจกรรมลงทุน

19. การจัดจำแนกเงินปันผลจ่ายและเงินปันผลรับจากการเพิ่มทุนเป็นกิจกรรมการลงทุน

20. จัดจำแนกรายการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของภาษีเงินได้รอดัดบัญชีและค่าใช้จ่ายรอดัดบัญชีอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเป็นกิจกรรมลงทุน

## บทสรุป

ในปัจจุบันสถาบันการเงิน หรือนักลงทุนให้ความสำคัญกับงบกระแสเงินสดมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากงบกระแสเงินสดเป็นบ่งชี้ที่แสดงถึงการได้มา และใช้ไปของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด รวมไปถึงสามารถลดการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารในการประมาณการค่าใช้จ่ายในการทางบัญชี เช่น การคำนวณค่าเสื่อมราคา การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนเป็นค่าใช้จ่าย เป็นต้น และสามารถที่จะประเมินศักยภาพการดำเนินงานของกิจการในอนาคตได้ ดังนั้นผู้ใช้

งบกระแสเงินสดต้องมีความระมัดระวังมากขึ้นในการนำข้อมูลในงบกระแสเงินสดไปใช้ในการตัดสินใจ เนื่องจากบางครั้งกิจการมีการตกแต่งบัญชีในงบกระแสเงินสด โดยรูปแบบของการตกแต่งสามารถจัดได้ 2 รูปแบบ ได้แก่ การชะลอเวลารับรู้กระแสเงินสด และการจัดประเภทของกระแสเงินสด

## บรรณานุกรม

- วรศักดิ์ ทุมมานนท์. (2543). **คุณรู้จัก Creative Accounting และคุณภาพกำไรแล้วหรือยัง**. กรุงเทพฯ : ไอไอเน็ต อินเทอร์เน็ต รีซอสเซส. สาขาวิชาซีพีบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2550). **มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2550)**. กรุงเทพฯ. บริษัท พี.เอสพีวี จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2550). **ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 45/2548 วันพุธที่ 11 พฤษภาคม 2548. ค้นเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2550.** จาก <http://www.sec.or.th>.
- สำนักพิมพ์มติชน. (2550). **การตกแต่งบัญชีบริษัทปิดนิต วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2548 ปีที่ 28 ฉบับที่ 10040. ค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2550.** จาก <http://www.matichon.co.th/matichon/>
- อังครัตน์ เจริญจริยวัฒน์. (2549). **มาตรฐานการบัญชีสาระสำคัญและตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูล**. กรุงเทพฯ : เจเอสที พับลิชชิง.
- Charles W. Mulford and Eugene E. Comiskey. (2002). **The Financial Numbers Game. United States** : John Wiley & Sons, Inc.